

2013:2

**Interpellation av Jan Valeskog (S) om vilka som
bör ha ansvaret för upphandling och kontroll av
snöröjning och städning i Stockholm**

Dnr 303-151/2013

I princip varje gång de senaste åren som det blivit kraftigt snöfall har omfattande klagomål på de entreprenörer som staden anlitat blivit omfattande. I vissa stadsdelar har snöröjningen nästan helt uteblivit. Trottoarer, parkvägar har inte ens efter ett par veckor efter kraftiga snöfall blivit snöröjda. På andra platser i staden har snöröjningen fungerat bättre, särskilt i innerstaden. Men även där har många gång- och cykelvägar blivit förbiseeda.

Följden av denna försämring har blivit att tusentals äldre inte kommer ut och även att antalet fallolyckor i samband med dålig snöröjning har blivit mycket omfattande. Missnöjet hos Stockholmsborna med hur snöröjningen fungerar är mycket stor.

Oavsett vem som har ansvaret för städning - och snöröjning i Stockholm så är det trots det naturligt att på kort tid, när mycket kraftiga snöfall har förekommit, att det kan vara svårt att hålla alla väg- gång eller cykelbanor rena från snö och is. Men det som kan konstateras är att kvaliteten och kontrollen av städ- och snöröjningen i Stockholm har blivit mycket sämre sedan ansvaret centraliserades till Trafikkontoret.

När stadsdelarna ansvarade för upphandling, uppföljning och kontroll hade varje stadsdel daglig översikt på att entreprenören skötte sitt ansvar. En missad snöröjning enligt avtalet ledde till att ansvarig tjänsteman i stadsdelen kontaktade entreprenören omgående. Även allmänheten visste om att stadsdelen var ansvarig och höll ofta god kontroll på att gatorna städades och hörde ofta av sig om uppdraget inte sköttes. Det hände även att de lokalt förtroendevalda tog på sig ett sådant ansvar.

Idag är det i princip en enda tjänsteman som får ta emot klagomål och reaktioner från många av Stockholms 870 000 invånare, ofta omkring 4-5000 personer bara inom ett par dygn när snöröjningen inte fungerar. En eller ett par personer på trafikkontoret skall hålla kontakten med entreprenörerna i 14 stadsdelar och se till att även ett stort antal andra avtal om snöröjning och

städning skall följas. Detta klarar de bevisligen inte, vilket socialdemokraterna varnade för redan innan de borgerliga drev igenom denna centralisering.

Dessutom har ett fåtal entreprenörer lagt anbud på många och stora områden som man idag inte har kapacitet att klara under kort tid, när ett omfattande snöfall sätter in. Förutsättningarna såg annorlunda ut för dessa entreprenörer när avtalen låg hos enskilda stadsdelar och man visste att kontrollen att hantearades lokalt och var mycket starkt. Idag skulle man inte hos exempelvis en stadsdelsnämnd som Skärholmen, med ett förmodat ansvar för snöröjningen, acceptera att merparten av städ- och snöröjningsresurserna hos den ansvarige entreprenören under flera dagar lades i innerstaden, istället för den egna stadsdelen, när det varit ett omfattande snöfall.

Argumentet för en centralisering av städning och snöröjning bestod av en mytbildning om att stadsdelarna ”inte klarade av uppgiften”. Mot bakgrund av erfarenheterna hur trafikkontoret jämförelsevis har hanterat samma uppgift blir sådana uttalanden i backspegeln något komiska.

En parallell kan göras till centraliseringen av grundskolan till en gigantisk utbildningsnämnd, som idag lider av tydliga byråkratiska problem. Mytbildningen då bestod av, särskilt framfört av dåvarande oppositionsborgarrådet Björklund, att ”stadsdelarna stal pengar från skolorna.”, vilket olyckligtvis övriga borgerliga partier inledningsvis också trodde på. När resurserna sedan plötsligt minskade kraftigt efter centraliseringen, visade det istället sig att tre av fyra stadsdelar tidigare hade gett mer pengar till skolorna, mer alltså än vad fördelningsnycklarna innebar!

Att mytbildning och falsk retorik är både farligt och kostsamt visar exemplet med centraliseringen av städning, snöröjning och grundskolan.

Hur skall vi nu göra för att få en bättre upphandling och kontroll av entreprenörer med ansvar för städning och snöröjning i framtiden? Detta bör ansvarigt borgarråd redogöra för.

Därför vill jag ställa följande frågor

1. Delar borgarrådet uppfattningen att stadens 14 stadsdelar har mer dagliga resurser och bättre möjlighet till dagligt kontakt och kontroll av entreprenörer, än vad enstaka tjänstemän har centralt, med ansvar för hela staden?
2. Anser borgarrådet att Trafikkontoret har praktiska möjligheter att kontrollera att samtliga gator, gångvägar och parkvägar, lokalt, städas och snöröjs i enlighet med gällande avtal?

3. Anser borgarrådet att det är möjligt att lokalt genomföra bra upphandlingar av städning och snöröjning, och samtidigt i upphandlingarna utforma effektiva städområden, med god kontroll och uppföljning.
4. Om Ja på fråga 3, varför gör vi inte det då?

Stockholm den 28 januari 2013

Jan Valeskog